

גמ"ר 11/06/15 - מדינת ישראל נגד אברהם בן ששון

בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה

גמ"ר 11-06-15 מדינת ישראל נ' בן ששון
תיק חיצוני: 6747/14

בפני	כבוד השופטת רות רז
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	אברהם בן ששון

החלטה

לפני בקשה לאפשר לנאשם לחזור בו מהודאתו.

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית. מדובר בתאונה מתאריך 31.3.14.

הנאשם כפר בכתב האישום והדיון נקבע לשמיעת הוכחות.

בדיון שהתקיים בתאריך 2.5.16 התחילה עדותו של הבוחן המשטרתי ונדחתה למועד מאוחר יותר.

לאחר שמועד הדיון נדחה מספר פעמים, בדיון שהתקיים בתאריך 26.9.16, בנוכחות הנאשם ובא כוחו, הודיעה ב"כ המאשימה כי הצדדים הגיעו להסדר לפיו הנאשם יחזור בו מכפירה, יודה בכתב האישום, יורשע והצדדים יעתרו במשותף לעונש מוסכם.

פרטי ההסדר הוצגו בבית המשפט.

ב"כ הנאשם אישר את דברי ב"כ המאשימה והודיע כי הסביר לנאשם את פרטי ההסדר, הנאשם מסכים להסדר ומבין שבית המשפט אינו כבול להסדר.

הנאשם אישר את הדברים.

בית המשפט התיר לנאשם לחזור בו מכפירה והרשיע אותו לפי הודאתו במיוחס לו בכתב האישום.

בהתאם לפרטי ההסדר הופנה הנאשם לממונה על עבודות השירות לצורך בחינת התאמתו לביצוע עבודות שירות והדיון נדחה להמשך טיעונים לעונש, קבלת חוות דעת הממונה ומתן גזר דין ליום 22.11.16.

בתאריך 15.11.16 התקבלה בבית המשפט חוות דעת הממונה על עבודות השירות לפיה נמצא הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות.

בשל התקף לב שעבר הנאשם ואשפוזו נדחה מועד הדיון ונקבע לתאריך 24.1.17 ולאחר מכן לתאריך 7.2.17.

בתאריך 3.1.17 הגיש ב"כ הנאשם בקשה לאפשר לנאשם לחזור בו מההודאה שמסר. נימוקי הבקשה מבוססים על הטענה כי הנאשם " הסכים להסדר הטיעון מתוך טעות בשיקול הדעת, מתוך לחץ ומתוך ההרתעה מההליך השיפוטי ". נטען כי לאחר מחשבה ממושכת עם עצמו ומרצון כן ואמתי נמלך הנאשם מהודייתו והוא מבקש לעמוד על חפותו, חפות הנתמכת גם בנסיבות קרות התאונה. לטענת הנאשם אין הוא אחראי לקרות התאונה. לטענת ב"כ הנאשם יש לקבל את הבקשה משהוגשה טרם גזר הדין.

ב"כ המאשימה התנגד לבקשה וטען כי הבקשה כללית ואינה מנומקת. הנאשם היה מיוצג לכל אורך המשא ומתן עם המאשימה ובמהלך כל הדיונים בבית המשפט, ההודאה לא ניתנה תחת לחץ ולא נטען דבר נגד הייצוג. הבקשה הוגשה כ-4 חודשים לאחר חתימת הסדר הטיעון והצגתו בבית המשפט ויש בכך ללמד כי המניע האמתי לבקשה הוא ניסיון טקטי לשפר עמדות ולערך מקצה שיפורים בהסדר.

סעיף 153(א) לחסד"פ קובע באילו נסיבות רשאי בית המשפט להרשות חזרה מהודאה :

" הודה נאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני בית המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של הדיון לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו. "

בע"פ 6349-11 גנס שניידר נ' מדינת ישראל חזר בית המשפט העליון וקבע כי המבחן לבחינת בקשה לחזרה מהודאה, שניתנה בעקבות הסדר טיעון עם המדינה, הינו מבחן המניע. וכפי שנאמר על ידי כבוד השופט מלצר :

" ודוק: המבחן המהותי, אשר על פיו תוכרע בקשת הנאשם לחזור בו מהודאתו, הוא כאמור מבחן המניע - האם מדובר ברצון כן ואמיתי מצד הנאשם לחזור בו מהודאת שווא שמסר, ולהוכיח את חפותו, או שמא מדובר במהלך טקטי שנועד לגרוף תועלת משפטית כלשהי. מבחן העיתוי איננו אלא כלי עזר משפטי, לצורך הכרעה במבחן המניע. במילים אחרות, ככל שהעיתוי הוא מאוחר יותר, כך מתגבר החשש כי מדובר בהודאה, אשר לכאורה: "לא נפל בה פגם ממשי, והיא מתבקשת על-ידי נאשם כפרי מהלך מניפולטיבי שנועד לשקלל לאחר מעשה, ובדיעבד, את הסיכויים והסיכונים שבמתן ההודייה במסגרת הסדר טיעון, לצורך הפיכת הקערה על-פיה על-פי התפתחות מהלכי המשפט".

ברע"פ 6512-16 עווד המאירי נ' מדינת ישראל חזר כבוד השופט מלצר על ההלכה כי המבחן הוא מבחן המניע :

" בפסיקתנו נקבע כי המבחן לפיו תיבחן הסוגיה הוא "מבחן המניע", קרי, יש לבחון מהי הסיבה לבקשת המבקש לחזור בו מהודאתו - האם מדובר ברצון כן ואמיתי להוכיח את חפותו, או שמא מדובר בפעולה טקטית, אשר נועדה להשיג רווח דיוני משפטי (ראו: ע"פ 6349/11 שניידר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.06.2013)). עוד נפסק כי כדי שתענה בקשה לחזור מהודאה, על המבקש להוכיח את התקיימותן של נסיבות חריגות במיוחד, דוגמת: אי-הבנתו את משמעות הודאתו, או את משמעות הסדר הטיעון (בין היתר, גם על רקע של היעדר ייצוג משפטי), או היעדר אזהרה כי בית המשפט איננו חייב לכבד את הסדר הטיעון (ראו: ע"פ 3227/10 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.01.2011)). בהקשר זה אף נקבע כי המלצתו של סניגור לנאשם להודות בכתב האישום, תוך הבהרה שאם לא יודה - צפוי לו עונש כבד יותר - אין בה די כדי לעורר ספק שמא לא הודה הנאשם באשמתו מרצונו, או כדי לאפשר לו לחזור בו מהודאתו (ראו: ע"פ 635/05 דענא נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (26.11.2007) וענין אבו-רמילה). "

בע"פ 9471-06-16 צבי ברקוביצי נ' מדינת ישראל דן בית המשפט המחוזי בבקשה לחזרה מהודאה טרם מתן גזר דין וקבע כי בית המשפט ייעתר לבקשה רק בנסיבות חריגות. נקבע כי בין הנסיבות המיוחדות אשר הוכרו בפסיקה כמצדיקות חזרה מהודאה אך אינן מהוות רשימה סגורה, הודאה שלא ניתנה באופן חופשי ומרצון, נאשם שלא הבין משמעות ההודאה, הודאה שהושגה שלא כדין או כאשר בא כוח הנאשם פעל משיקולים זרים.

בית המשפט התייחס לטענת הנאשם באשר לגישה מקילה יותר לגבי נאשם המבקש לחזור בו מהודאתו טרם נגזר דינו, וחזר על הפסיקה לפיה מבחן העיתוי משמש ככלי עזר בלבד לצורך הכרעה במבחן המניע:

"מהפסיקה אכן עולה, כי לעיתוי הבקשה לחזרה מההודאה ניתן משקל רב. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מן המבחן המהותי, אשר על פיו תוכרע בקשת נאשם לחזור בו מן ההודאה, הוא מבחן המניע."

ברע"פ 4286/16 רן כהן נ' מדינת ישראל דחה כבוד השופט שוהם בקשה לחזרה מהודאה שהוגשה בשלב שלפני גזר הדין וקבע :

" בקשתו של המבקש לחזרה מהודאה הוגשה, אמנם, עובר למתן גזר הדין בעניינו, אך לאחר שחלף זמן רב מאז הגשת כתב האישום, וכל זאת, כאשר המבקש מיוצג על ידי עורך דין. אשר על כן, אינני סבור כי מתקיימים בעניינו של המבקש נימוקים מיוחדים המצדיקים להתיר לו חזרה מהודאתו."

ברע"פ 445-16 יובל זקן נ' מדינת ישראל חזר בית המשפט על כך כי המבחן המהותי לבחינת בקשה לחזרה מהודאה הינו מבחן המניע, דהיינו, הסיבה לבקשת הנאשם לחזור בו מהודאה. ולעניין העיתוי נקבע על ידי כבוד השופט ג'ובראן :

" ביחס ל"מבחן העיתוי" אשר נדון בעניין סמחאת, דהיינו השלב הדיוני שבו מועלית הבקשה לחזור מההודאה, נקבע כי

מדובר בכלי עזר משפטי המסייע בזיהוי המניע של הנאשם, ותו לא (שם, פסקה 20; וראו גם: ע"פ 6028/13 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (20.3.2014)) - ככלל, כאשר הבקשה מוגשת לפני שניתן גזר הדין, קטן החשש כי מדובר במהלך טקטי המבוסס על חוסר שביעות רצון מהתוצאה של גזר הדין. ואולם, אין משמעות הדבר כי בכל מקרה בו מבקש הנאשם לחזור בו מהודאתו בטרם ניתן גזר הדין, משום שהוא מעוניין להיאבק על חפותו, יש לאפשר זאת. על בית המשפט לבחון בכל מקרה, על רקע נסיבות העניין והתנהלותו של המבקש, מהי הסיבה הכנה אשר מביאה את הנאשם לבקש את חזרתו מההודאה (ע"פ 5768/10 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (8.6.2015); ע"פ 1050/14 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 17 (25.6.2014)).

לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים ובחנתי אותם לאור הפסיקה, לא מצאתי קיומן של נסיבות מיוחדות שיש בהן להביא לקבלת הבקשה.

לא התרשמתי כי הודאת הנאשם והסכמתו להסדר הטיעון נבעה מטעות בשיקול הדעת, מלחץ או מהרתעה מההליך השיפוטי, כטענתו.

הנסיבות שקדמו לבקשה מצביעות על כך שההודאה לא התקבלה כלאחר יד אלא לאחר הפעלת שיקול דעת והיעזרות בייעוץ משפטי לכל אורך ההליכים המשפטיים.

התנהלות הדיונים בתיק מלמדת על כך שהנאשם שקל היטב את עמדתו בתיק. הנאשם היה מיוצג מתחילת הדיונים המשפטיים ולא הועלתה על ידו כל טענה נגד הייעוץ המשפטי שקיבל. מתגובת המאשימה לבקשה אף עולה שהנאשם היה מיוצג בהליכי המשא ומתן שהתקיימו עם המאשימה ואשר קדמו להצגת ההסדר בבית המשפט. הנאשם חזר בו מכפירה לאחר שהתחילה להישמע בבית המשפט עדותו של הבוחן המשטרתי. במהלך דחיית הדיונים ולאחר משא ומתן עם המאשימה הגיעו הצדדים להסדר, ורק לאחר מכן הודיעו הצדדים על כך שהנאשם יודה בכתב האישום במסגרת הסדר טיעון.

הסדר הטיעון הוסבר לנאשם על ידי סנגורו.

הנאשם אישר כי מבין את ההסדר.

הנאשם הופנה לממונה על עבודות השירות, קיים פגישה עם הממונה ונמצא מתאים לבצע עבודות שירות. לא הועלתה על ידו כל טענה בפני הממונה.

רק בסמוך למועד הדיון, ובחלוף כ-3 וחצי חודשים ממועד הודייתו של הנאשם בכתב האישום, הוגשה הבקשה לאפשר לו לחזור בו מההודאה.

אמנם, הבקשה הוגשה טרם נגזר דינו של הנאשם בבית המשפט, אך עיתוי הגשת הבקשה אין בו בלבד כדי לקבל את הבקשה. יש לזכור כי הבקשה הוגשה זמן קצר מאוד לפני המועד הקבוע למתן גזר דין, בחלוף מספר חודשים מאז הצגת ההסדר בבית המשפט, דהיינו במועד מאוחר בהליך המשפטי.

לא מצאתי כל נימוק ממשי לבקשת הנאשם לחזור בו מן ההודאה ולא הסבר סביר בנוגע לטענה בדבר לחץ שחש הנאשם ואשר הביא אותו להודות בכתב האישום. הנאשם נכח בדיונים בבית המשפט, ההסדר הוסבר לו והביע הסכמתו להסדר ורק סמוך למועד הקבוע לגזר הדין החליט להתחרט.

לא קיים חשש כי ההודאה נעשתה שלא מתוך הבנה או שלא מתוך רצון טוב וחופשי.

נסיבות התאונה היו ברורות לנאשם וידועות לו, ולכן אין מקום לטעון כעת כי נסיבות התאונה מצביעות על העדר אחריות של הנאשם לתאונה. לא התגלה כל פרט חדש ולא התגלו נסיבות חדשות שהיה בהן כדי לשנות עמדתו של הנאשם.

לא התרשמתי כי ההודאה נעשתה מתוך אילוץ, לחץ או מחמת אי הבנה. לא קיים חשש ממשי שהודאתו ניתנה בניגוד לרצונו האמתי או בניגוד לאמונתו הכנה בחפותו. ולכן, לא מתקיימות נסיבות מיוחדות שיצדיקו העתרות לבקשה לחזרה מהודאה.

התרשמתי כי בקשת הנאשם לחזור מהודאתו אינה נובעת ממניע הנעוץ באמונתו הכנה בחפותו אלא מחשש מתוצאות הדיון וממידת הענישה.

הכלל הוא שאין להתיר חזרה מהודאה באופן גורף, שכן הדבר יפתח פתח לנאשמים להתחרט על הודאתם, דבר העשוי לשבש הליכי משפט.

לא מצאתי כי נגרם לנאשם עיוות דין.

סוף דבר אני דוחה את בקשת הנאשם לחזרה מהודאתו.

המזכירות תעבירה החלטתי זו לצדדים.

ניתנה היום, כ"ט טבת תשע"ז, 27 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.

